

RIGSREVISIONEN

København, den 16. november 2005

RN A106/05

***Opfølgning på udvidet notat til statsrevisorerne
om
handelsskolernes afholdelse af virksomhedsrettede arbejdsmarkedsuddannelser
(opfølgning på RN B107/04)***

I. Indledning

1. I mit udvidede notat til statsrevisorerne af 6. september 2004 om handelsskolernes afholdelse af virksomhedsrettede arbejdsmarkedsuddannelser oplyste jeg, at jeg samlet ville orientere statsrevisorerne om resultatet af Undervisningsministeriets initiativer, når ministeriets tilsynsbesøg på Roskilde Handelsskole og ministeriets interne udredning var afsluttet.

2. Dette notat omhandler dels resultatet af Undervisningsministeriets generelle opfølgning på Rigsrevisionens undersøgelse, dels resultatet af ministeriets tilsyn med Roskilde Handelsskole samt de initiativer, som tilsynet med skolen har givet anledning til.

Notatet er baseret på Rigsrevisionens korrespondance med Undervisningsministeriet samt ministeriets redegørelser for og dokumentation af tilsynssagen vedrørende Roskilde Handelsskole.

II. Undervisningsministeriets generelle opfølgning

A. Offentliggørelse af virksomhedsrettede kurser

3. Det fremgik af Rigsrevisionens undersøgelse, at arbejdsmarkedsuddannelserne skal udbydes åbent for at kunne udløse statstilskud, og at dette er en central tilskudsbetingelse. Der stilles i bekendtgørelse om informationssystemet for voksenuddannelser krav om, at kurserne skal indberettes til det elektroniske og offentligt tilgængelige informationssystem for voksenuddannelser VIDAR. Undersøgelsen viste imidlertid, at det kun var en lille del af de udvalgte kurser, som var indberettet til VIDAR. Da det er en central tilskudsbetingelse, at uddannelserne udbydes åbent, fandt jeg, at det i lighed med åben uddannelse burde fremgå eksplicit af bekendtgørelsen om revision mv., at revisor skal kontrollere, om uddannelserne er indberettet til VIDAR.

Undervisningsministeriet har imødekommet dette ønske, idet ministeriet i sin revisionsinstruks har præciseret indholdet af revisors kontrol af de tilskudsbetingelser, der gælder vedrørende annoncering, jf. bekendtgørelse nr. 1355 af 15. december 2004 om revision og tilskudskontrol m.m. ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Jeg finder ministeriets konkretisering af kravene tilfredsstillende.

B. Dokumentation af uddannelsernes indhold

4. Rigsrevisionens undersøgelse viste, at det er i modstrid med loven, hvis undervisningen ikke følger en uddannelsesplan/målbeskrivelse for den pågældende arbejdsmarkedsuddannelse. Ikke desto mindre kunne Rigsrevisionen konstatere, at der ikke blev stillet krav om, at vedkommende skole efterfølgende kunne dokumentere, at indholdet af de respektive tilskudsberettigede uddannelser, som blev indberettet til Undervisningsministeriet, rent faktisk opfyldte uddannelsesmålet. Ministeriet ville på baggrund heraf lade dette spørgsmål indgå i en generel udredning, som ministeriet havde iværksat i efteråret 2004.

5. Undervisningsministeriet har efterfølgende oplyst, at arbejdsmarkedsuddannelserne er målstyrede, dvs. at de er beskrevet med et uddannelsesmål, der viser, hvad deltagerne skal kunne, når de har gennemført uddannelsen. Det er herefter skolens ansvar at sikre, at deltagerne når målet og dermed kan få uddannelsesbevis.

Ministeriet har nu i vejledning nr. 9174 af 25. april 2005 vedrørende bekendtgørelse nr.145 af 9. marts 2005 om åben uddannelse og tilskud til arbejdsmarkedsuddannelser mv. indskærpet, at det er en grundforudsætning for udbud af arbejdsmarkedsuddannelserne og en betingelse for tilskud, at reglerne for disse uddannelser overholdes og er i overensstemmelse med lovgivningens intentioner. Det er endvidere blevet præciseret, at hver enkelt arbejdsmarkedsuddannelse skal gennemføres i overensstemmelse med den godkendte målformulering. Skolens ledelse og revisor skal i forbindelse med de kvartalsvise aktivitetsindberetninger fremover attestere, at tilskudsbetingelserne er overholdt. Ovennævnte vejledning er videreført i vejledning nr. 9250 af 24. maj 2005 om samme bekendtgørelse.

Undervisningsministeriet har endvidere oplyst, at ministeriet i november 2004 havde udsendt en "Vejledning om fælles kompetencebeskrivelser, arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag i fælles kompetencebeskrivelser". Denne vejledning beskriver samlet uddannelsestænkningen bag det nye AMU-koncept og rammerne for tilrettelæggelse af arbejdsmarkedsuddannelserne.

Undervisningsministeriet har endelig oplyst, at ministeriet løbende overvåger arbejdsmarkedsuddannelsernes kvalitet gennem internetbaserede tilfredshedsmålinger hos deltagere og virksomheder. Ministeriet mener, at de ovennævnte tiltag i kombination med ministeriets løbende tilsyn giver tilstrækkelig sikkerhed for, at arbejdsmarkedsuddannelserne gennemføres i overensstemmelse med de fastsatte mål og rammer.

Jeg finder, at ministeriets initiativer bidrager til at sikre, at uddannelserne opfylder målene.

C. Samarbejde med private udbydere

6. Rigsrevisionens undersøgelse viste, at der forekommer eksempler på, at privat kursusvirksomhed delvis finansieres med den løntabsgodtgørelse, som ydes i tilknytning til arbejdsmarkedsuddannelserne. Undervisningsministeriet anførte hertil, at AMU-kurser, der indgår i kursuspakker sammen med udbyderens egne kurser, ikke er tilskudsberettigede, og at ministeriet ville præcisere reglerne og gennem sit tilsyn med skolerne (udbyderne) have særlig opmærksomhed på området.

7. Undervisningsministeriet præciserede i juli 2004 over for samtlige godkendte udbydere af arbejdsmarkedsuddannelser, at de godkendte udbydere ikke må operere med et uddannelseskoncept, som går ud på at tilbyde virksomheder et samlet produkt bestående af en tilskudsberettiget AMU-aktivitet og institutionens andre ydelser, der sælges som indtægtsdækket virksomhed. Det blev præciseret, at markedsføring, salg og gennemførelse af såkaldte pakkeløsninger, hvor de enkelte AMU-kurser er integreret med ydelser, som kan sælges efter reglerne for indtægtsdækket virksomhed, ikke er tilskudsberettiget efter gældende regler. Som opfølgning herpå udsendte ministeriet i september 2004 en vejledning om udbud og markedsføring af arbejdsmarkedsuddannelser til alle godkendte kursusudbydere.

I bekendtgørelse nr. 145 af 9. marts 2005 om åben uddannelse og tilskud til arbejdsmarkedsuddannelser mv. og den tilhørende vejledning er forholdet yderligere præciseret. Det hedder således i bekendtgørelsens § 5, stk. 4, at ”en tilskudsberettiget uddannelsesaktivitet ikke må markedsføres som en del af et samlet uddannelseskoncept, hvor der indgår salg af aktiviteter som indtægtsdækket virksomhed”.

Jeg finder det tilfredsstillende, at ministeriet har præciseret reglerne over for skolerne, og at ministeriet i forbindelse med sit tilsyn med skolerne vil have særlig opmærksomhed på området.

III. Undervisningsministeriets opfølgning over for Roskilde Handelsskole

8. Rigsrevisionens undersøgelse viste, at Roskilde Handelsskole havde udbudt arbejdsmarkedsuddannelser i et uformelt samarbejde med 2 private kursusudbydere, og at den deltagende virksomheds medarbejdere i flere kurser underviste andre medarbejdere fra virksomheden. Undersøgelsen viste videre, at Roskilde Handelsskole havde udbudt uddannelser på en fagforenings hjemmeside, og at der ud over en obligatorisk deltagerbetaling blev opkrævet en kursuspris. Der forekom også eksempler på, at privat kursusvirksomhed delvis blev finansieret med den løntabsgodtgørelse, der ydes i forbindelse med arbejdsmarkedsuddannelser.

Rigsrevisionens undersøgelse viste endelig, at der var tvivl om, hvorvidt en række af de gennemgåede AMU-kurser på Roskilde Handelsskole var blevet afholdt i overensstemmelse med formålet og tilskudsbetingelserne. Således kunne opfyldelsen af flere tilskudsbetingelser ikke i alle tilfælde dokumenteres.

Undervisningsministeriet fulgte sagen op med et tilsynsbesøg hos Roskilde Handelsskole i oktober 2004. I forlængelse heraf anmodede ministeriet skolen om at redegøre for sit samarbejde med private udbydere.

9. Efter tilsynsbesøget meddelte Undervisningsministeriet Roskilde Handelsskole, at rammerne for samarbejdet mellem skolen og en privat virksomhed generelt skal fastlægges på baggrund af bl.a. følgende forhold:

- Der skal være udarbejdet en skriftlig kontrakt mellem skolen og den private virksomhed.
- Samarbejdsaftalen mellem skolen og virksomheden skal nøje angive, hvilke opgaver hver af aftaleparterne skal varetage.
- Skolen kan kun lade den private kursusvirksomhed varetage delelementer af en uddannelse, og visse arbejdsopgaver – såsom overvågning af målopfyldelse, vejledning og visitering – kan ikke uddelegeres til den private virksomhed.

10. Roskilde Handelsskole oplyste kort tid efter, at skolen havde opsagt sit samarbejde med alle private udbydere, og at alle fremtidige samarbejdsaftaler ville blive udfærdiget skriftligt og i overensstemmelse med alle gældende regler.

11. Undervisningsministeriet vurderede herefter på grundlag af de indhentede oplysninger fra Roskilde Handelsskole, om skolens samarbejde med de private udbydere havde været i overensstemmelse med reglerne på området.

I et notat af 15. februar 2005 om opfølgning på tilsynsbesøget i oktober 2004 vurderede ministeriet, at der særligt i ét tilfælde af Roskilde Handelsskoles samarbejde med private udbydere havde været tale om aktiviteter, der ikke var tilskudsberettigede. Det drejer sig om skolens samarbejde med et privat firma om kurser solgt til ToldSkat.

Der var ifølge ministeriet i det konkrete tilfælde tale om salg og markedsføring af en pakkeløsning, hvorfor tilskuddet var uberettiget. Ministeriet anførte bl.a., at en række forhold i kontrakten mellem firmaet og ToldSkat vidnede om, at der var tale om en uddannelsesaftale møntet på en bestemt virksomhed – ToldSkat – og at der re-

elt ikke havde været tale om et åbent udbud, hvilket er en afgørende forudsætning for, at der kan oppebæres tilskud til aktiviteten. Ministeriet havde derfor anmodet Roskilde Handelsskole om at tilbagebetale tilskuddet til ministeriet. Undervisningsministeriet konkluderede desuden, at Roskilde Handelsskole i kraft af samarbejdet med det private firma havde medvirket til, at der uberettiget var blevet udbetalt løntabsgodtgørelse til ToldSkat for ikke-tilskudsberettigede aktiviteter, hvorfor skolen også blev anmodet om at erstatte løntabsgodtgørelsen.

12. Undervisningsministeriet har senere oplyst, at ministeriet siden februar 2005 havde haft yderligere drøftelser med Roskilde Handelsskole og ToldSkat om de afholdte kurser. Roskilde Handelsskole havde herunder fastholdt over for ministeriet, at den gennemførte aktivitet efter skolens opfattelse var i overensstemmelse med reglerne og derfor også gav ret til løntabsgodtgørelse.

Ministeriet har endvidere oplyst, at ToldSkat også havde givet udtryk for, at AMU-kurserne var blevet gennemført efter reglerne.

13. Ministeriet har efter møderne med Roskilde Handelsskole og drøftelser med ToldSkat i foråret 2005 vurderet, at kurserne leveret af Roskilde Handelsskole til ToldSkat alligevel – efter omstændighederne – kunne anses for tilskudsberettigede efter lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse), jf. lovbekendtgørelse nr. 956 af 28. november 2003. Ministeriet har i denne forbindelse oplyst, at det er ministeriets vurdering, at der til ToldSkat blev markedsført og solgt et samlet uddannelseskoncept bestående af tilskudsberettiget AMU-aktivitet og andre ydelser, der skulle sælges som indtægtsdækket virksomhed. Da den omhandlede markedsføring og salget lå forud for, at ministeriet i et brev af 2. juli 2004 præciserede reglerne over for samtlige godkendte udbydere på AMU-området, havde ministeriet efter omstændighederne resolveret, at kravet om tilbagebetaling frafaldes over for Roskilde Handelsskole.

14. I forbindelse med tilsynssagen havde Undervisningsministeriet også haft drøftelser med Roskilde Handelsskole om betaling for tompladser, idet ministeriet havde anført, at skolen ikke måtte operere med en generel betalingsordning, hvor private virksomheder betaler for tompladser på grund af manglende holdopfyldelse. Regler-

ne på området, der havde givet anledning til misforståelser på flere skoler, var nu blevet tydeliggjort i bekendtgørelse nr. 145 af 9. marts 2005 (med tilhørende vejledning). Undervisningsministeriet havde herefter i den konkrete sag resolveret, at ministeriet ikke ville fastholde et tidligere fremført krav om, at Roskilde Handelsskole skulle tilbagebetale opkrævet betaling for tompladser til de berørte virksomheder.

15. Undervisningsministeriet har oplyst, at ministeriet hermed anser tilsynsbesøget hos Roskilde Handelsskole for afsluttet.

IV. Sammenfatning

16. Sammenfattende finder jeg, at ministeriets initiativer med henblik på at følge op på og løse de generelle og konkrete problemer, som Rigsrevisionens undersøgelse af området havde påvist, er tilfredsstillende.

Med afgivelsen af dette notat betragter jeg sagen som afsluttet.

Henrik Otbo